Lietas Nr. C33256514
Lietas arhīva Nr. CA-1812-15/19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2015.gada 10.augustā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija:
tiesnese referente Milda Zelmene,
tiesneses Žanete Žimante un Inta Jēkabsone,

Rīgā, Brīvības bulvārī 34, rakstveida procesā, nerīkojot tiesas sēdi, apelācijas kārtībā izskatīja civillietu SIA "EuroPark Latvia" maza apmēra prasībā pret SIA "Bio Enerģija" par naudas piedziņu, sakarā ar SIA "Bio Enerģija" apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2015.gada 3.marta spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 3.marta spriedumu apmierināta SIA "EuroPark Latvia" maza apmēra prasība pret SIA "Bio Enerģija", piedzenot no atbildētājas prasītājas labā parādu 153,67 *euro* un valsts nodevu 71,14 *euro*.

Pirmās instances tiesa secinājusi, ka lietā nav strīda, ka prasītājas iesniegtajās fotogrāfijās redzamā un soda kvītīs norādītā automašīna BMW, reģistrācijas numurs /TL numurs/ un /TL numurs/, prasītājas norādītajā autostāvvietas izmantošanas laikā bija atbildētājas turējumā.

Tāpat lietā nav strīda par to, ka pie prasītājas autostāvvietām ir izvietota ceļa zīme 533, kas saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 298.^{28}.punktu ir "Maksas stāvvieta", līdz ar ko konstatēts, ka, neatkarīgi no līgumiskajām attiecībām, atbildētājas pienākums ievērot ceļa zīmi un veikt samaksu par autostāvvietu izriet arī no likuma.

Ar SIA "EuroPark Latvia" 2008.gada 1.oktobra Rīkojumu Nr.4-26/01.10.08 pierādīts, ka prasītājas Autostāvvietu lietošanas noteikumi (turpmāk tekstā – Noteikumi) apstiprināti un attiecināti uz prasītājas priekšapmaksas autostāvvietu /adrese/ (2008.gada 19.novembrī), un /adrese/ (2008.gada 27.oktobrī). Lietā nav strīda, ka pie iebrauktuves stāvlaukumā ir novietots stends ar Noteikumu izrakstu.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka, iebraucot un novietojot stāvvietā transportlīdzekli, persona tiek iepazīstināta ar Noteikumiem, un ar konkludentām darbībām tiek noslēgts līgums. Personai, kas rīkojas labā ticībā un tiesīgi, tas ir, ievēro apmaksas noteikumus un veic samaksu automātā, ir pienācīga iespēja iepazīties ar Noteikumiem, līdz ar ko secināts, ka atbildētājai, iebraucot stāvvietā, nevarēja rasties šaubas par noslēgto līgumu.

Noteikumos un soda kvītīs norādītā soda nauda uzskatāma par līgumsodu, savukārt atbildētājas atsauce uz līgumsoda apmēru, kas nosakāms 10% apmērā no parāda, ir attiecināma uz līgumsodiem, kas noteikti par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā, nevis attiecībā uz līgumsodiem, kas noteikti par saistību neizpildi vispār.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka līguma neizpilde ir prettiesiska darbība, kas ir cēloniskā sakarā ar līgumsoda samaksas pienākumu, līdz ar ko nesamaksātais līgumsods uzskatāms par prasītājas zaudējumiem.

Par nepamatotu tiesa atzinusi atbildētājas argumentu, ka transportlīdzekļi atbilstoši nomas līgumam bija nodoti citām personām, jo prasītājai atbilstoši publiskiem reģistriem nav iespējams konstatēt atbildētājas norādīto informāciju.

Pirmās instances tiesa, vērtējot liecinieka /pers. D/ liecību (transportlīdzeklis nomāts no

atbildētājas, transportlīdzekli lietojuši lieciniekam piederošās firmas darbinieki) atzinusi, ka minētajam apstāklim nav izšķirošas nozīmes, jo atbildētāja bija reģistrēta kā transportlīdzekļu turētāja, tādēļ tā ir atbildīga par transportlīdzekļa nodarītajiem zaudējumiem, bet pret transportlīdzekļa faktiskajiem lietojumiem tai ir tiesības celt regresa prasību.

Atsaucoties uz Komerclikuma 40.panta pirmo daļu tiesa secinājusi, ka transportlīdzekļus vadījusī persona (personas) ir darbojusies atbildētājas vārdā un uzdevumā, jo atbildētāja nav pierādījusi, ka tai ar transportlīdzekļu vadītāju (vadītājiem) pastāvētu kādas citas tiesiskās attiecības. Tā kā atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus par soda naudas samaksu, tiesa secinājusi, ka prasītāja tiesīga prasīt no atbildētājas soda kvītīs norādīto summu apmaksu.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka, izvirzot prasījumu par līgumsoda piedziņu, nav konstatēts atbildētājas kā patērētāja tiesību pārkāpums, jo atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešajai daļai, ne katrs neapspriests līguma noteikums ir atzīstams par netaisnīgu, un par netaisnīgu līguma noteikumu uzskatāms tāds noteikums, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi. Tādejādi līgumsodu 153,67 *euro* apmērā (sešas soda kvītīs – katra 18,00 lati jeb 25,61 *euro*), Patērētāju tiesību aizsardzības likuma kontekstā tiesa atzinusi par samērīgu un taisnīgu.

Tāpat pirmās instances tiesa norādījusi, ka nav pamata apšaubīt prasītājas aprēķināto parāda summas (līgumsoda) 153,67 *euro* apmēru, savukārt atbildētājas īpašumā esošo transportlīdzekļu novietošanas fakti soda kvītīs norādītajā stāvvietā un datumos ir pierādīti ar fotogrāfijām, uz kurām ir attiecīgo datumu un laiku atzīme.

Par Rīgas rajona tiesas 2015.gada 3.marta spriedumu SIA "Bio Enerģija" iesniegusi apelācijas sūdzību, ar kuru spriedums pārsūdzēts pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nepamatoti konstatējusi, ka pušu starpā pastāvēja līgumiskas attiecības, jo ar lieciniekа /pers. D/ liecību pirmās instances tiesas sēdē pierādīts, ka 2009.gadā un 2010.gadā, prasītājas soda kvītīs norādītajā laikā, transportlīdzekļu nomnieks bija SIA "D PLUS D" (pēc nosaukuma maiņas – SIA "Betonprofs"), kas tagad ir likvidēta. Uzklausot liecību, tiesai nevarēja rasties šaubas, ka starp atbildētāju un minēto sabiedrību bija noslēgts automašīnas nomas līgums, savukārt atbildētāja šīs sabiedrības pārstāvjus nebija pilnvarojusi iesaistīties jebkādu civiltiesisku darījumu slēgšanā saistībā ar atbildētājai piederošo transportlīdzekli.

Pirmās instances tiesas secinājums par atbildētājas izdarīto Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu ir nepamatots, jo prasītāja lūgusi piedzīt līgumsodu, kas nevar tikt saistīts ar ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu, bet gan tiesīgi noslēgtu līgumu, kurš konkrētajā gadījumā nav noslēgts. Spriedumā nav arī atsauces uz nevienu tiesību normu, kas dotu likumīgu pamatu transportlīdzekļa turētājam veikt jebkādus maksājumus prasītājas labā.

Atbildētājas ieskatā Noteikumu 2.punkts ir pretrunā ar Civillikuma 1546.pantu. Transportlīdzekļa nomnieks nav bijis atbildētājas likumīgais pārstāvis Civillikuma 1410.panta izpratnē, un tādējādi atbildētāja nav nodibinājusi nekādas līgumiskas attiecības ar prasītāju.

Pirmās instances tiesa kļūdaini secinājusi, ka līgumsods uzskatāms par prasītājas zaudējumiem, un tādējādi pieļāvusi Civilprocesa likuma 192.panta pārkāpumu. Turklāt tiesa spriedumā nepamatoti atsaukusies uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām, jo atbildētāja ir juridiska nevis fiziska persona.

Atbildētāja uzskata, ka līgumsods nevar pastāvēt bez pamatsaistības – pušu starpā tiesiski noslēgta līguma, kas izslēdz jebkādu prasījumu par līgumsoda piedziņu, turklāt pirmās instances tiesa atbilstoši Civillikuma $1724.^{1}$ pantam nav vērtējusi piemērotā līgumsoda samērīgumu. Tiesu praksē nostiprinājusies atziņa, ka līgumsods par līguma pārkāpumu nevar pārsniegt 100% no paša pakalpojuma vērtības. Tādējādi, ja persona iegādājusies preci vai pakalpojumu par 1 latu, līgumsods 18 latu apmērā nav samērojams ar godīgu darījumu praksi.

No lietas materiālos esošajam fotogrāfijām nav vienozīmīgi konstatējams, ka ceļa zīme 533, kas saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu $298.^{28}$.punktu ir "Maksas stāvvieta", bija uzstādīta autostāvvietās /adrese/, un /adrese/, uz ko atbildētāja norādīja pirmās instances tiesas sēdē. Turklāt no minētajām fotogrāfijām nav redzams, ka šīs ceļa zīmes ir izgatavotas atbilstoši Latvijas valsts standartam LVS 77 un izvietotas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Ņemot vērā, ka transportlīdzekļa nomnieks – SIA "D PLUS D" (pēc nosaukuma maiņas – SIA "Betonprofs") 2012.gada 25.oktobrī izslēgts no komercreģistra, bet prasība tiesā celta tikai 2013.gada

17.decembrī, atbildētājai nav iespējas izmantot regresa prasības tiesību. Savukārt, prasītājai jau laikus, atbilstoši Noteikumos noteiktajam 2 nedēļu termiņam, bija jāvēršas pie atbildētājas ar pieprasījumu veikt soda kvīšu apmaksu, lai savlaicīgi uzsākot piedziņu, saņemtu apmierinājumu no transportlīdzekļa faktiskā lietotāja.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka prasītājas 2012.gada 20.decembra vēstule ar lūgumu atbildētājai veikt tai nezināmu saistību apmaksu nav uzskatāma par atgādinājumu Civillikuma 1905.panta izpratnē. Tādejādi par izrakstītajām soda kvītīm pienācīgā kārtā atbildētājai ir paziņots tikai ceļot prasību tiesā – 2013.gada 17.decembrī. Tā kā prasība nav celta 3 gadu termiņā no saistību rašanās dienas, proti, prasītāja savu prasījumu nav darījusi zināmu atbildētājai pietiekami skaidri un noteikti, t.i. norādot uz konkrētu maksājuma saistību, līdz ar to pēc 2009.gadā un 2010.gadā sastādītajām soda kvītīm ir iestājies noilgums.

Apelācijas sūdzībā lūgts prasību pilnībā noraidīt.

M o t ī v u d a ļ a

Novērtējusi apelācijas sūdzības argumentus kopā ar visiem lietas materiāliem, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 430.panta trešajai daļai, *fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā*.

Pirmās instances tiesa konstatējusi un apelācijas sūdzībā nav apstrīdēts fakts, ka lietas materiāliem pievienotajās fotogrāfijās redzamā un soda kvītīs norādītā automašīna BMW, reģistrācijas numurs /TL numurs/ un /TL numurs/, stāvvietas – /adrese/, un /adrese/, izmantošanas laikā (2009.gada 16.septembrī plkst.18:06, 2010.gada 31.martā plkst.13:50, 2010.gada 3.maijā plkst.12:50, 2010.gada 26.aprīlī plkst.11:37, 2010.gada 3.maijā plkst.10:32, 2010.gada 5.augustā plkst.16:27) bija atbildētājas turējumā.

Faktu, ka iepriekš minētais transportlīdzeklis atradās atbildētājas turējumā, apstiprina lietā esošās Ceļu satiksmes drošības direkcijas 2014.gada 24.aprīļa izziņas Nr.12.21/1861 un Nr.12.21/1865.

Ceļu satiksmes likuma 1.panta 25.punktā noteikts, *ka transportlīdzekļa turētājs ir fiziskā vai juridiskā persona, kura uz tiesiska pamata (mantas īres, nomas, patapinājuma līgums u.c.) lieto transportlīdzekli.*

Civillietu tiesu kolēģija secina, ka atbildētāja izskatāmās civillietas ietvaros uzskatāma par transportlīdzekļa turētāju Ceļu satiksmes likuma izpratnē.

Lietā ir strīds par to, vai starp prasītāju un atbildētāju pastāv līgumiskas attiecības, no kurām izrietētu atbildētājas pienākums veikt līgumsaistību izpildi, kas ir celtās prasības pamatā.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka pirmās instances tiesa, neņemot vērā liecinieka /pers. D/ liecību, ka 2009.gadā un 2010.gadā, prasībā norādīto soda kvīšu sastādīšanas laikā, transportlīdzekļu nomnieks un faktiskais lietotājs bija tagad likvidētā SIA "D PLUS D" (pēc nosaukuma maiņas – SIA "Betonprofs"), nepamatoti atzina, ka starp prasītāju un atbildētāju pastāvēja līgums.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai, *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu *pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.*

Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka tikai liecinieka liecība vien nevar būt par pamatu atzinumam, ka starp atbildētāju un SIA "D PLUS D" (pēc nosaukuma maiņas – SIA "Betonprofs") prasītājas soda kvīšu sastādīšanas laikā bija nodibinātas kādas tiesiskas attiecības, proti, noslēgts transportlīdzekļa nomas līgums.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 105.panta piektajai daļai, *nevar būt par pierādījumu liecinieka liecības, kas pamatotas uz ziņām, kuru avots nav zināms.*

Civillietu tiesu kolēģija secina, ka lietas materiālos nav nekādu dokumentu, kas apliecinātu atbildētājas un minētās sabiedrības starpā nodibinātu tiesisku saistību, uz kuras pamata atbildētājas turējumā esošais transportlīdzeklis būtu nodots citai personai. Tā kā atbildētājas norādītajā gadījumā abas nomas līguma puses ir juridiskas personas, tiesu kolēģija uzskata, ka pat nenoslēdzot līgumu rakstveidā, šim darījumam bija jāatspoguļojas atbildētājas grāmatvedības dokumentos, jo atbilstoši Civillikuma 2112.pantam nomas līgums ir saistīts ar nomas maksājumiem, tādēļ nomas tiesisko attiecību pastāvēšanu atbildētājai būtu iespēja pierādīt iesniedzot attiecīgus maksājumus apliecinošus dokumentus. Tā kā nav

iesniegts ne rakstveida nomas līgums, ne arī dokumenti, kas apliecinātu nomas maksājumu veikšanu, kā arī faktisko transportlīdzekļa nodošanu lietošanā citai juridiskai personai, līdz ar to liecinieka /pers. D/ liecība ir vērtējama kritiski un to nevar atzīt par pietiekamu pierādījumu nomas tiesisko attiecību pastāvēšanai starp divām juridiskām personām.

Tādejādi Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi, ka atbilstoši Komerclikuma 40.panta pirmajai daļai faktiskais transportlīdzekļa lietotājs soda kvīšu sastādīšanas laikā darbojās atbildētājas, kas ir transportlīdzekļa turētāja, vārdā un uzdevumā.

Vienlaikus apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka pušu starpā vispār nebija noslēgts līgums, no kura izrietētu atbildētājas pienākums veikt no tā izrietošo saistību izpildi.

Civillietu tiesu kolēģija piekrīt pirmās instances tiesas atzinumam, ar SIA "EuroPark Latvia" 2008.gada 1.oktobra Rīkojumu Nr.4-26/01.10.08 ir pierādīts, ka prasītājas Autostāvvietu lietošanas noteikumi apstiprināti un attiecināti uz prasītājas priekšapmaksas autostāvvietu /adrese/ (2008.gada 19.novembrī), un /adrese/ (2008.gada 27.oktobrī). Turklāt lietā nav strīda, ka pie iebrauktuves minētajos stāvlaukumos ir novietots stends ar Noteikumu izrakstu.

Minētie noteikumi pēc to būtības uzskatāmi par prasītājas un stāvvietas klienta starpā noslēgta civiltiesiska darījuma noteikumiem.

Atbilstoši Noteikumu 2.punktam, automašīnas lietotājs, novietojot automašīnu stāvvietā, pilnībā atzīst šos noteikumus sev (kā automašīnas īpašniekam) par saistošiem.

Saskaņā ar Noteikumu 3.punktu autostāvvietas lietošana ir maksas pakalpojums, un minētā ir priekšapmaksas autostāvvieta.

Civillikuma 1535.pantā noteikts, ka *puses var dot savu piekrišanu vai nu abas reizē, vai viena pirms otras; tādā kārtā darījums var iesākties vai nu ar vienas puses apsolījumu, kuru pēc tam pieņem otra puse, vai arī ar pieņemšanu, kas izteikta pieprasījuma vai lūguma veidā*.

Atbilstoši Civillikuma 1537.pantam, *ja līgumu slēdz starp klātneesošiem, tad tas uzskatāms par noslēgtu no tā brīža, kad priekšlikuma piedāvātāju ir sasniegusi priekšlikuma saņēmēja beznosacījuma piekrišana*.

Konkrētās civillietas ietvaros noslēgtais līgums uzskatāms par noslēgtu ar brīdi, kad persona, kas vadījusi transportlīdzekli, atbilstoši Civillikuma 1428.pantam, ar savu rīcību – transportlīdzekļa novietošanu stāvvietā – izteikusi gribu noslēgt ar prasītāju līgumiskās attiecības, tādējādi akceptējot stāvvietas Noteikumus, ar kuriem tai, atbilstoši labas ticības principam, bija iespēja iepazīties iebraucot transportlīdzekli stāvvietā.

Tādējādi pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka personai, kas vadīja transportlīdzekli, iebraucot stāvvietā, nevarēja rasties šaubas par noslēgto līgumu, kas, atbilstoši Civillikuma 1535.pantam un 1537.pantam, tika noslēgts ar konkludentām (tiešām) darbībām. Līdz ar to pamatoti konstatēts, ka pušu starpā pastāv tiesīgi noslēgts līgums, no kura izriet pienākums veikt līgumsaistību izpildi, kas ir celtās prasības pamatā.

Atbilstoši Civillikuma 1587.pantam, *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus*.

Līdz ar transportlīdzekļa novietošanu stāvvietā, pieņemti prasītājas Noteikumi, tai skaitā, to 4.punkts, atbilstoši kuram, ja nebūs iespējams konstatēt faktu par stāvēšanas laika apmaksu vai, ja automašīna atradīsies autostāvvietā ilgāk par biļetē norādīto apmaksāto laiku, kā arī gadījumā, ja automašīna būs novietota autostāvvietā, pārkāpjot šo noteikumu prasības, tiks piemērota soda nauda 18 lati (25,61 *euro*) par katrām 24 stundām, izrakstot attiecīgu soda kvīti automašīnas lietotājs, kā arī automašīnas īpašnieks ir civiltiesiski atbildīgs par stāvēšanas laika apmaksu un piemērojamo soda naudas apmaksu ne vēlāk kā 14 dienu laikā pēc attiecīgās soda kvīts izrakstīšanas, izmantojot soda kvītij pievienoto maksājuma uzdevuma formu. Ja soda naudas apmaksa netiks veikta norādītajā termiņā, tiks piemērota soda nauda dubultā apmērā un piedziņa tiks nodota piedziņas veicējiem, par to iepriekš nebrīdinot.

Pēc sava rakstura Noteikumu 4.punktā pielīgtā soda nauda uzskatāma par līgumsodu.

Civillikuma 1716.pantā noteikts, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā)*.

Tā kā persona izmantojusi prasītājas sniegto pakalpojumu, bet nav ievērojusi autostāvvietas lietošanas noteikumus, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasītājai bija pamats soda naudas jeb līgumsoda piemērošanai.

Civillietu tiesu kolēģijai nav pamata apšaubīt līgumsoda apmēru, kas pamatots ar sekojošam kvītīm: 1) 2009.gada 16.septembrī plkst.18:06 autostāvvietā /adrese/, par transportlīdzekļa BMW ar v/n /TL numurs/ novietošanu izrakstīta soda kvīts Nr.109972 par Ls 18,00; 2) 2010.gada 31.martā plkst.13:50 autostāvvietā /adrese/, par transportlīdzekļa BMW ar v/n /TL numurs/ novietošanu izrakstīta soda kvīts Nr.113722 par Ls 18,00; 3) 2010.gada 3.maijā plkst.12:50 autostāvvietā /adrese/, par transportlīdzekļa BMW ar v/n /TL numurs/ novietošanu izrakstīta soda kvīts Nr.019944 par Ls 18,00; 4) 2010.gada 26.aprīlī plkst.11:37 autostāvvietā /adrese/, par transportlīdzekļa BMW ar v/n /TL numurs/ novietošanu izrakstīta soda kvīts Nr.114277 par Ls 18,00; 5) 2010.gada 3.maijā plkst.10:32 autostāvvietā /adrese/, par transportlīdzekļa BMW ar v/n /TL numurs/ novietošanu izrakstīta soda kvīts Nr.114346 par Ls 18,00; 6) 2010.gada 5.augustā plkst.16:27 autostāvvietā /adrese/, par transportlīdzekļa BMW ar v/n /TL numurs/ novietošanu izrakstīta soda kvīts Nr.115693 par Ls 18,00.

Civillietu tiesu kolēģija secina, ka atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus par soda naudas samaksu, līdz ar ko prasītāja tiesīga prasīt kvītīs norādīto summu apmaksu no atbildētājas.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa atbilstoši Civillikuma 1724.[1] pantam nav vērtējusi piemērotā līgumsoda samērīgumu un nav ievērojusi tiesu praksē nostiprināto atziņu, ka līgumsods par līguma pārkāpumu nevar pārsniegt 100% no paša pakalpojuma vērtības, tādēļ līgumsods Ls 18,00 apmērā nav samērojams ar godīgu darījumu praksi.

Atbilstoši Civillikuma 1724.[1] pantam, *tiesa samazina pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.*

Līgumu brīvība nozīmē to, ka līdzēji var veidot līgumattiecības un noteikt līguma saturu uz savstarpējas saprašanās un brīvas izvēles pamata. Viena no līguma brīvības principa izpausmēm, kā atzīts juridiskajā doktrīnā, ir līguma noslēgšanas brīvība, kas nozīmē, ka katrs tiesību subjekts var brīvi izlemt, vai noslēgt līgumu. *(Kaspars Balodis Ievads civiltiesībās. Apgāds Zvaigzne ABC, 2007, 176.-177.lpp.)*

Civillietu tiesu kolēģija nesaskata pamatu Noteikumos pielīgtā līgumsoda apmēra samazināšanai, jo atbildētājai (personai, kas vadījusi transportlīdzekli) pie līguma noslēgšanas bija brīva izvēle, vai nodibināt līgumsaistības, kas noteiktas autostāvvietas Noteikumos, tai skaitā to 4.punktā, kurā norādīts soda naudas jeb līgumsoda apmērs.

Atbildētājas, kas ir transportlīdzekļa turētāja, un kuras vārdā darbojās arī persona, kas transportlīdzekli vadīja, pienākums veikt līgumsaistību izpildi, kas ir celtās prasības pamatā, izriet ne tikai no Civillikuma 1587.panta, bet arī Ceļu satiksmes likuma 44.panta trešās daļas, atbilstoši kurai *gadījumos, kad transportlīdzeklis ir nodots turētājam, par nodarītajiem zaudējumiem atbild turētājs, ja viņš nav vienojies ar īpašnieku par citādu zaudējumu segšanas kārtību.*

Lai arī minētajā tiesību normā ietverts jēdziens "zaudējumi", nevis līgumsods, Civillietu tiesu kolēģijas ieskatā, atbilstoši Civilprocesa likuma 5.panta piektajai daļai, kas paredz, *ja nav likuma, kas regulē strīdīgo attiecību, tiesa piemēro likumu, kurš regulē līdzīgas tiesiskās attiecības*, vērtējot jautājumu par personas atbildību, pastāv pietiekošs pamats minētās tiesību normas piemērošanai.

Tā kā atbildētājas, kas ir transportlīdzekļa turētāja, un, kā jau nodibināts, kuras vārdā darbojusies persona, kas transportlīdzekli vadīja, pienākums ir pildīt līgumsaistības, kas ir celtās prasības pamatā, izriet ne tikai no Civillikuma 1587.panta, bet arī Ceļu satiksmes likuma 44.panta trešās daļas, Civillietu tiesu kolēģija par nepamatotu uzskata apelācijas sūdzības iesniedzējas atsauci uz Civillikuma 1546.panta (*līgums, kurā apsolīts, ka trešā persona kautko izpildīs, nesaista ne apsolītāju, ne arī šo trešo personu*) pretrunu ar Noteikumu 2.punktu.

Tāpat par nepamatotu uzskatāms arī apelācijas sūdzības arguments par Civilprocesa likuma 192.panta pārkāpumu, pirmās instances tiesai kļūdaini secinot, ka līgumsods uzskatāms par prasītājas zaudējumiem.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 192.pantam, *tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas*.

Apstāklim, ka prasītāja cēlusi prasību par naudas jeb parāda piedziņu, savukārt pirmās instances tiesa līgumsodu uzskatījusi par prasītājas zaudējumiem, lietas izskatīšanas gaitā nav izšķirošas nozīmes, jo, konstatējot atbildētājas nepienācīgu līgumsaistību izpildi, prasītājas prasījums par 153,67 *euro* piedziņu ir apmierināms prasības pieteikumā norādītajā redakcijā, un prasījuma robežu pārkāpums nav konstatējams.

Apelācijas sūdzībā norādītajiem apstākļiem, ka nav iespējams izmantot atbildētājas regresa

prasības tiesību pret tās norādīto transportlīdzekļa nomnieku, kas 2012.gada 25.oktobrī izslēgta no komercreģistra, lietas izspriešanā nav izšķirošas nozīmes, jo atbildētāja, kuras pienākums veikt līgumsaistību izpildi izriet ne tikai no Civillikuma 1587.panta, bet arī Ceļu satiksmes likuma 44.panta trešās daļas, nav pierādījusi nomas tiesisko attiecību pastāvēšanu ar personu, kas vadīja transportlīdzekli.

Analoga pamatojuma dēļ noraidāms arī apelācijas sūdzībā minētais apstāklis, ka prasītājas 2012.gada 20.decembra vēstule ar lūgumu atbildētājai veikt tai nezināmu saistību apmaksu nav uzskatāma par atgādinājumu Civillikuma 1905.panta izpratnē, un tādējādi pēc 2009.gadā un 2010.gadā sastādītajām soda kvītīm, prasību ceļot tikai 2013.gada 17.decembrī, iestājies noilgums. Civillietu tiesu kolēģija norāda, ka atbildētāja kā transportlīdzekļa turētāja, saņemot 2012.gada 20.decembra vēstuli, nevarēja nezināt par vēstulē norādītās līgumsaistības esamību.

Vienlaikus apelācijas sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka pirmās instances tiesa nepamatoti atsaukusies uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām.

Minētā likuma 1.panta 3.punktā noteikts, ka *patērētājs ir fiziskā persona, kas izsaka vēlēšanos iegādāties, iegādājas vai varētu iegādāties vai izmantot preci vai pakalpojumu nolūkam, kurš nav saistīts ar tās saimniecisko vai profesionālo darbību*.

Ņemot vērā, ka atbildētāja ir juridiska nevis fiziska persona, un tādējādi nav uzskatāma par patērētāju minētā likuma izpratnē, uz to nevar tikt attiecinātas Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normas.

Tomēr apstāklis, ka pirmās instances tiesa spriedumā atsaukusies uz minētā likuma normām, nevar kalpot par pamatu prasības noraidīšanai, jo prasības apmierināšanas pamatā ir līgumsaistību neizpildes konstatācija.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka SIA "EuroPark Latvia" prasība pret SIA "Bio Enerģija" par naudas piedziņu apmierināma, bet apelācijas sūdzība uzskatāma par nepamatotu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva 71,14 *euro* apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1} pantam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Civillikuma 1535.pantu, 1537.pantu, 1587.pantu, Ceļu satiksmes likuma 1.panta 25.punktu un 44.panta trešo daļu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 93.panta pirmo daļu, 104.panta pirmo daļu, 105.panta piekto daļu, 204.^{1} pantu, 440.^{11} pantu, 440.^{12} pantu, 430.panta trešo daļu, Civillietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a :

SIA "EuroPark Latvia" prasību pret SIA "Bio Enerģija" par naudas piedziņu **apmierināt**.

Piedzīt no SIA "Bio Enerģija", reģistrācijas numurs 40103202514, SIA „EuroPark Latvia", reģistrācijas numurs 40003553023, labā parādu 153,67 *euro* (viens simts piecdesmit trīs *euro* un 67 centi) un valsts nodevu 71,14 *euro* (septiņdesmit viens *euro* 14 centi).

Piedzīt no SIA "Bio Enerģija", reģistrācijas numurs 40003553023, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,92 *euro* (seši *euro* 92 centi).

Noteikt termiņu SIA "Bio Enerģija" labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Šajā termiņā valsts labā piedzenamo tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas kancelejā, Brīvības bulvārī 34, Rīgā, 204.kabinetā.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā 2015.gada 10.augustā.

Tiesnese /paraksts/ M.Zelmene

Tiesneses /divi paraksti/ Ž.Žimante un I.Jēkabsone